

Provinciale Staten van Fryslân

Leeuwarden, 24 september 2019

Verzonden, - 2 OKT. 2019

Ons kenmerk : 01699011
Afd./Opgave : Infrastructuur en Mobiliteit
Behandeld door : / (058) 292 58 70 of h.j.bouwers@fryslan.frl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) : Confirmatory Opinion 2 WPF

Onderwerp : definitieve deelname in Windpark Fryslân

Geachte statenleden,

Bij dezen informeren wij u over het feit dat heden, 1 oktober 2019, de Financial Close voor Windpark Fryslân heeft plaatsgevonden.

Bijgevoegd sturen wij u de Confirmatory Opinion 2 waarin wordt geconcludeerd dat aan alle voorwaarden voor provinciale deelname aan Windpark Fryslân is voldaan.

Naar aanleiding daarvan hebben wij, ter uitvoering van eerdere besluitvorming en overeenkomsten hieromtrent, besloten om via onze houdstermaatschappij Fryslân Hurde Wyn BV te gaan deelnemen in- en een achtergestelde lening te verstrekken aan Windpark Fryslân Holding BV.

Met het afronden van de Financial Close is de volledige financiering voor de daadwerkelijke bouw en exploitatie van het windpark zeker gesteld.

Onderstaand gaan wij uitvoerig in op het gehele proces en leggen wij uit hoe we tot deze beslissing zijn gekomen.

Aanleiding

Op 19 april 2017 hebt u via een duale voorhangprocedure ingestemd met het aangaan van de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) tussen provincie Fryslân en Windpark Fryslân. Wij hebben vervolgens op 18 mei 2017 deze SOK daadwerkelijk ondertekend. De SOK leidt ertoe dat, als aan alle voorwaarden uit die overeenkomst en het daarin opgenomen Investeringskader is voldaan, de provincie bij de Financial Close van het project gaat deelnemen en financieren in het park. In feite is het besluit tot deelneming, mits aan alle voorwaarden is voldaan, toen dus al genomen.

Het project en het proces in het kort

Het project

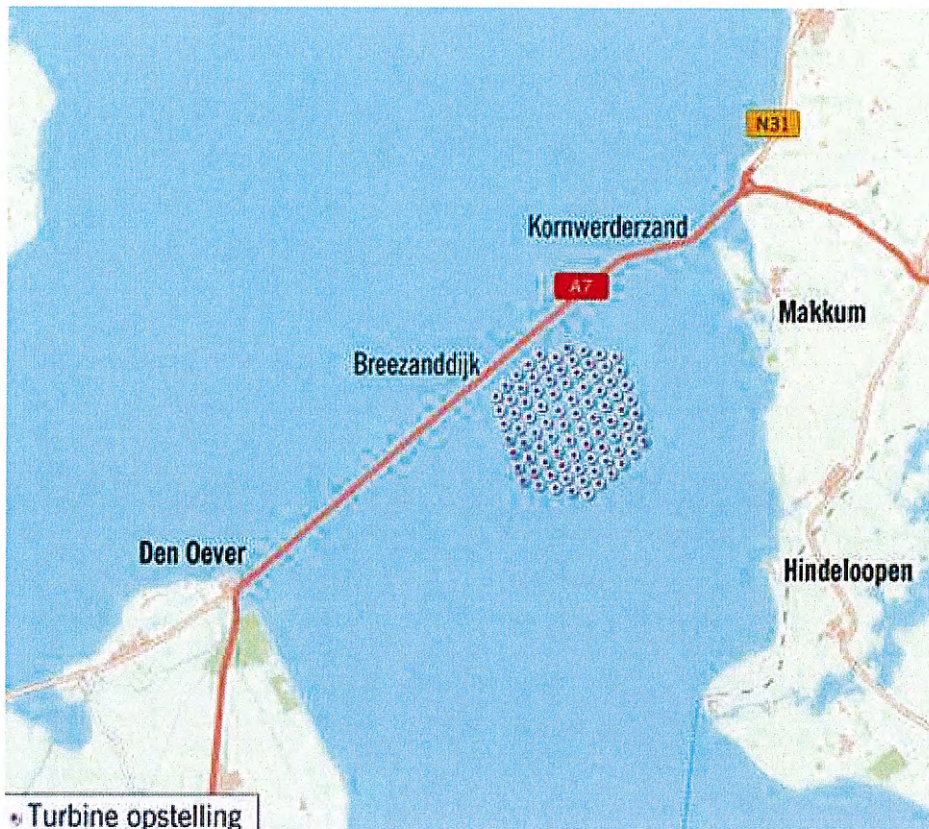
Het project behelst de bouw, exploitatie (voor minimaal 25 jaar) en nadien afbraak van een windpark in het IJsselmeer, 6 km ten westen van Makkum nabij Breezanddijk (zie fig. 1). Het park heeft 89 molens van 4,3 MW elk, hetgeen resulteert in een totaal opgesteld vermogen van 382,7 MW (goed voor ca. 500.000 huishoudens). De windturbines worden in het meer geplaatst op speciaal daarvoor ontworpen funderingen (monopalen). Ten behoeve van de bouw wordt er nabij Kornwerderzand (aansluitend aan de Vismigratierivier) een werkeiland gemaakt dat na de bouw zal worden ingericht als natuureiland en foeragegebied.

Met betrekking tot de bouw willen wij hier nog het volgende opmerken:

op dit moment veel projecten stilgelegd in verband met de uitspraak van de Raad van State omtrent het zogenaamde Programma Aanpak Stikstof (PAS). Wij hebben bij onze besluitvorming ook nadrukkelijk aandacht voor de PAS-problematiek gehad.

Windpark Fryslân heeft (reeds in 2015) een melding gedaan in het kader van het PAS-programma. Het park heeft in 2018 een onherroepelijke vergunning gekregen. De Minister heeft in haar brieven aan de Tweede Kamer van resp. 19 en 27 juni jl. aangegeven dat de PAS-uitspraak geen gevolgen heeft voor projecten met een onherroepelijke vergunning en dat voor de projecten die via het PAS-systeem een melding hebben gedaan zal worden gestreefd naar legalisatie. Daarbij heeft zij in haar laatste brief van 13 september jl nog aangegeven dat ze er op wil inzetten dat projecten die op de lange termijn een gunstige effect zullen hebben op de stikstofdepositie doorgang vinden, waarbij ze de bouw van windmolens expliciet als voorbeeld noemt.

In onze hoedanigheid van participant in het project menen wij dat deze uitspraken van de Minister voldoende comfort geven om te verwachten dat de PAS-uitspraak niet tot zwaarwegend negatieve gevolgen voor het project zal kunnen leiden. Wij benadrukken echter dat dit onverlet laat dat de provincie in haar hoedanigheid van vergunningverlener vrij is om te allen tijde de wettelijk juiste beslissingen met betrekking tot het park te nemen en dit ook zal doen, ook als dit onverhoopt (en niet verwacht) negatieve gevolgen voor het park zal hebben.

Figuur 1 Locatie windpark

Initiatiefnemers en uitvoerder

De initiatiefnemers van Windpark Fryslân zijn al sinds 2008 bezig met de ontwikkeling van plannen voor een windpark in het IJsselmeer. De initiatiefnemers zijn de twee families De Groot en Meulendijks die beide via hun respectievelijke vennootschappen Begro Holding BV en Vianne BV eigenaar zijn van de werkmaatschappij Windpark Fryslân BV (WPF) en haar 100% aandeelhouder Windpark Fryslân Holding BV.

WPF heeft de ontwikkeling (en inmiddels ook de exploitatie) van het park in handen gegeven van Ventolines BV.

Samenwerkingsovereenkomst 2017

Na een uitvoerig besluitvormingsproces hebt u op 19 april 2017 ingestemd met het aangaan van de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) tussen de provincie en Windpark Fryslân, welke wij vervolgens op 18 mei 2017 hebben ondertekend. De afspraken van de SOK leiden er toe dat, als aan alle voorwaarden uit die overeenkomst en het daarin opgenomen Investeringskader is voldaan, de provincie bij Financial Close voor € 20 mln gaat deelnemen in het aandelenkapitaal van WPF Holding, en een achtergestelde lening van € 80 mln zal verstrekken (met een back-up faciliteit van nog eens max. € 27 mln voor tegenvallers tijdens de bouw).

In de SOK zijn afspraken gemaakt over het minimaal door de provincie te ontvangen verwachte rendement op haar financiering, maar ook afspraken over maatschappelijk

verantwoord ondernemen (MVO) en inspanningsverplichtingen met betrekking tot werkgelegenheid en duurzaamheid.

Ook zijn in de SOK randvoorwaarden met betrekking tot burgerparticipatie opgenomen. Deze zijn vervolgens uitgewerkt in een set van Uitgangspunten voor burgerparticipatie die door u in uw vergadering van 27 februari 2019 zijn vastgesteld. De daadwerkelijke burgerparticipatie zal, vanuit onze houdstermaatschappij Fryslân Hurde Wyn BV (FHW), pas worden gerealiseerd uiterlijk 1 jaar na afronding van de bouw. Dus naar verwachting uiterlijk in 2022. Te zijner tijd zullen wij u daarover nader informeren.

Tenslotte is in de SOK opgenomen dat er voorafgaand aan daadwerkelijke deelname nog twee keer een zogenaamde Confirmatory Opinion door een onafhankelijke adviseur zal worden uitgevoerd waarin wordt gecontroleerd of nog aan alle voorwaarden van de SOK en het Investeringskader wordt voldaan.

Investeringsovereenkomst 2019

Op 14 maart jl. is de Investeringsovereenkomst (IOK) ondertekend tussen de daarvoor opgerichte provinciale houdstermaatschappij FHW en WPF Holding en haar achterliggende aandeelhouders (zie fig.3 voor een totaal overzicht). Wij hebben u daarover geïnformeerd in onze brief van dezelfde datum (nr. 01645797).

In de IOK is onder meer nader vastgelegd hoe FHW, indien aan alle voorwaarden is voldaan, gaat deelnemen in WPF Holding en de lening van € 80 mln zal verstrekken en hoe zal worden omgegaan met de Stand-by Faciliteit van € 27 mln. Tevens is de governance (waaronder de statuten van WPF Holding bij deelname door FHW en de bescherming van specifieke minderheidsbelangen voor FHW) vastgelegd.

In de IOK is ook afgesproken dat FHW altijd minimaal 15% van de aandelen van WPFH zal krijgen (het maximum lag onder de SOK al vast op 24,5% van de aandelen). Ook de eerder genoemde door PS vastgestelde Uitgangspunten voor burgerparticipatie zijn in de IOK meegenomen.

De bij de IOK uitgevoerde eerste Confirmatory Opinion heeft bevestigd dat de IOK voldoet aan de eisen die daaraan zijn gesteld in de SOK en het Investeringskader. Wij hebben deze Confirmatory Opinion 1 aan u toegezonden d.m.v. onze brief van 28 mei jl. (nr. 01671129).

Financial Close

Met de IOK in de hand is WPF vervolgens de onderhandelingen begonnen met de banken ten behoeve van het verkrijgen het benodigde vreemd vermogen. Deze onderhandelingen zijn met goed gevolg afgerond en naar aanleiding van de ontvangen tweede confirmatory opinion (zie verder) hebben wij op 24 september jl. het definitieve besluit genomen om te gaan deelnemen. Dit alles heeft thans geresulteerd in het afronden van de Financial Close voor het project, waarmee alle contracten getekend zijn en de volledige financiering voor het project een feit is.

Confirmatory Opinion 2

Conform het besluit van PS van 19 april 2017 is de volledige documentatie ten behoeve van de Financial Close (dus alle overeenkomsten en verklaringen) twee keer door onafhankelijke deskundigen gecontroleerd om te bezien of nog steeds wordt voldaan aan de in de SOK opgenomen afspraken, het Investeringskader en uw besluit van 17 april 2017 omtrent de te behalen rendementen. Deze zgn. Confirmatory Opinions zijn uitgevoerd door het bureau IN.credible in samenwerking met advocatenkantoor Norton Rose Fulbright (de 'opinianten').

Afhandeling aandachtspunten CO1

In de CO1 stonden nog een tweetal aandachtspunten, die op dat moment níet tot een negatieve opinie leidden, maar waarvan de opinianten wel aangaven dat daar voorafgaand aan Financial Close aandacht aan zou moeten worden besteed:

Voorfinanciering:

De opinianten constateerden in de CO1 dat er ten behoeve van de ontwikkeling van het project tot aan Financial Close een voorfinanciering is gedaan, die er mogelijk toe zouden kunnen leiden dat niet meer aan de gestelde voorwaarden voor provinciale deelname zou kunnen worden voldaan. Hun advies was om dit in de zogenaamde 'Notary Letter' (het spoorboekje' waarin de notaris precies van stap tot stap het proces beschrijft hoe uiteindelijk tot Financial Close moet worden gekomen) zodanig goed te omschrijven dat de belangen van de provincie goed geborgd zijn. Dit is ook gebeurd.

Standby Faciliteit:

De provinciale Standby Faciliteit van € 27 mln mag volgens afspraken in de SOK en de IOK alleen gebruikt worden voor eventuele tegenvallers tijdens de bouw. In de CO1 werd er op gewezen dat dit geld volgens de toen bekende documentatie theoretisch ook voor andere doeleinden gebruikt zou kunnen worden. Dit is inmiddels door een scherpere bewoording van de overeenkomsten uitgesloten.

De opinianten hebben beide punten ten behoeve van hun tweede confirmatory opinion gecontroleerd en bevestigd deze aandachtspunten naar tevredenheid zijn opgelost.

Confirmatory Opinion 2

Uit de bijgevoegde Confirmatory Opinion 2 blijkt dat inmiddels aan alle in de SOK, het Investeringskader en de Investeringsovereenkomst gestelde voorwaarden is voldaan op het moment dat de in de Notary Letter beschreven handelingen (waaronder dus bijvoorbeeld de terugbetaling van de voorfinanciering) zijn uitgevoerd. Volgens de in de SOK gemaakte afspraken vloeit daaruit automatisch voort dat we als provincie gaan deelnemen in het park.

De notaris van het advocatenkantoor Clifford Chance heeft inmiddels bevestigd dat het proces zoals omschreven in de Notary Letter volledig is afgehandeld.

Geheimhouding

Voor alle duidelijkheid: de bijgevoegde Confirmatory Opinion 2 bevat geen geheime of bedrijfsgevoelige informatie. Wij hebben daar dan ook geen geheimhouding over opgelegd. De geheimhouding die in het verleden op andere stukken is opgelegd (zoals onder andere het onderliggende stuk bij CO1) dient nog wel gehandhaafd te blijven. Ze bevatten

bedrijfsgevoelige informatie. We kunnen nu nog niet zeggen hoe lang de geheimhouding gaat duren omdat bepaalde informatie bij een eventuele herfinanciering waarschijnlijk nog steeds commercieel gevoelig zal zijn.

Financieel

Bijdrage provincie (via FHW BV)

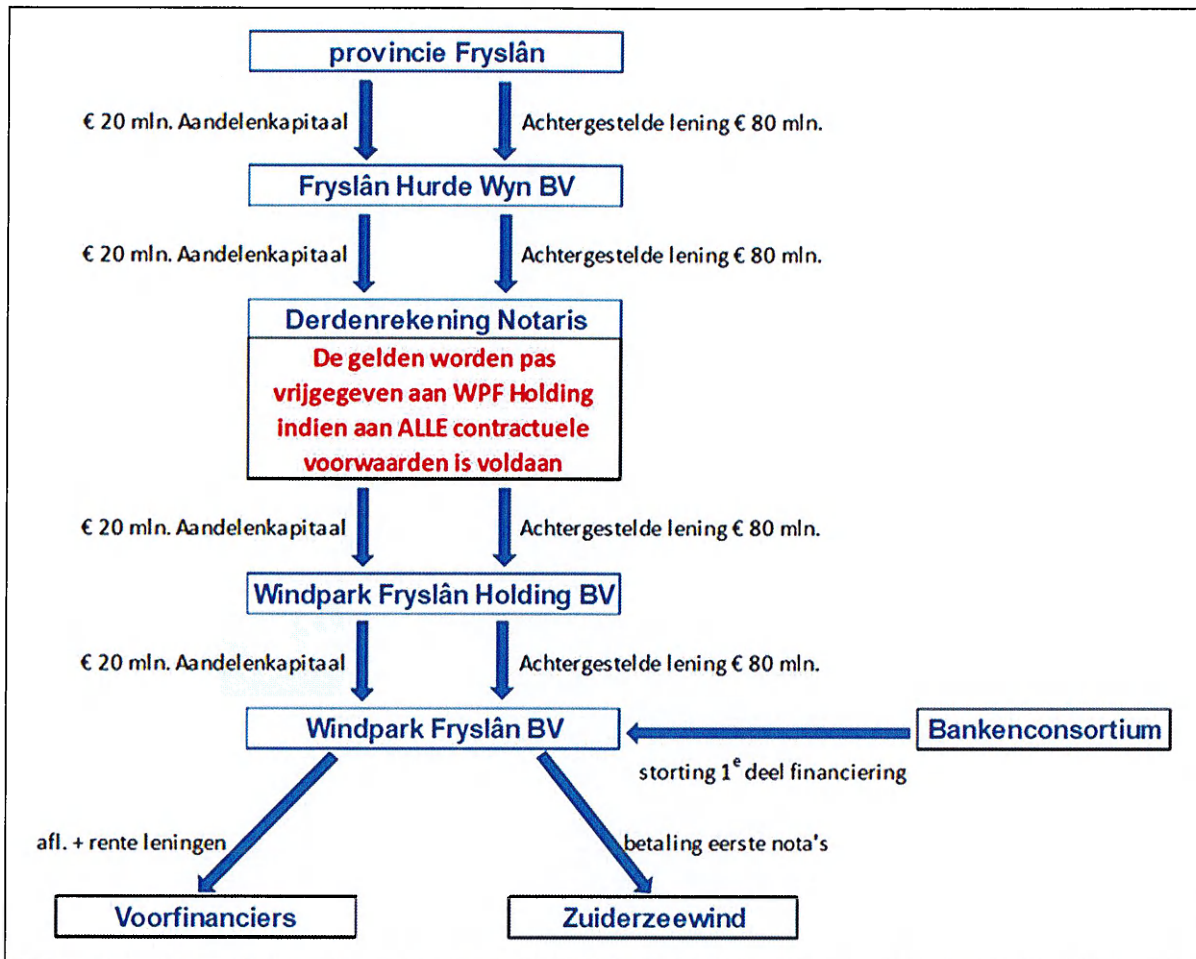
Gedurende de ontwikkeling van het project is de businesscase van het windpark steeds verder verfijnd en specifieker geworden. Daarbij is deze er sinds het aangaan van de SOK ook nog gunstiger geworden.

Voor deelname in het Windpark is door de provincie in totaal € 127 mln. toegezegd, waarvan:

- € 20 mln. aandelenvermogen
- € 80 mln. achtergestelde lening
- € 27 mln. Stand-by achtergestelde lening (ten behoeve van evt. tegenvallers tijdens de bouw)

Als onderdeel van de Financial Close is vandaag de € 20 mln aandelenkapitaal en de € 80 mln achtergestelde lening, via een derdenrekening van de notaris, overgemaakt naar Windpark Fryslân Holding BV. In figuur 2 wordt duidelijk gemaakt hoe de gelden vanuit de provincie via FHW BV uiteindelijk naar de werkmaatschappij WPF BV zijn doorgezet. Van daaruit wordt dit geld uitbetaald aan Zuiderzeewind, het consortium van Siemens en Van Oord dat het windpark daadwerkelijk zal bouwen.

Als onderdeel van de Financial Close is ook de voorfinanciering terugbetaald die door het provinciale energiefonds Fûns Skjinne Fryske Enerzjy (FSFE) aan WPF was verstrekt.

Figuur 2 Overzicht geldstromen project bij Financial Close

Stand-by Faciliteit

De € 27 mln voor de Stand-by Faciliteit is niet gestort. Deze blijft op onze rekening staan en kan pas worden aangesproken indien een speciaal daarvoor aangewezen technisch adviseur van de banken bevestigd heeft dat er een onvoorziene tegenvaller in de bouw is die een beroep op dit geld rechtvaardigt. In dat geval wordt het dan getrokken bedrag toegevoegd aan de achtergestelde lening en zullen ook de banken naar rato extra financiering verstrekken. De Stand-by Faciliteit blijft beschikbaar totdat de bouw afgerond is. Gedurende die tijd krijgen we een beschikbaarstellingsvergoeding.

Een deel van de Stand-by Faciliteit is direct opvraagbaar. Voor dit deel is ter extra zekerheid een bankgarantie afgegeven. Omdat FHW een vennootschap is waar in beginsel geen liquide middelen worden gehouden (immers alle rendementen vanuit het Windpark worden naar de provincie overgemaakt en alle kapitaalstortingen vanuit de provincie) zijn direct overgeboekt naar WPF Holding) heeft de provincie vervolgens aan de bank een zekerheidsstelling afgegeven met betrekking tot navolging van deze bankgarantie.

Verwachte rendementen uit WPF (via FHW BV)

Om er voor te zorgen dat het rentepercentage van de achtergestelde lening marktconform is, is in de SOK en IOK afgesproken dat deze gerelateerd zou worden aan de aan de banken te betalen rente, met een nader vastgelegd minimum. Daarbij wordt wel met een opslag gerekend vanwege het feit dat de lening van de provincie achtergesteld is en dus meer risico loopt. Het te betalen rentepercentage is ook gesplitst in een rentepercentage tijdens resp. de bouwfase en de exploitatiefase omdat het risico tijdens de bouwfase hoger is (en in deze fase dus een extra risico-opslag wordt doorberekend).

In de SOK en IOK zijn we echter ook ondergrenzen voor de te verkrijgen rentepercentages voor de achtergestelde lening overeengekomen. Vanwege lage kapitaalmarkt-rente is de uiteindelijk te ontvangen rente vastgelegd op de overeengekomen minimumpercentages.

Tijdens de bouwfase zal er geen rente worden uitbetaald omdat het windpark dan nog geen of onvoldoende opbrengsten genereert. Daarom wordt de verschuldigde rente gedurende die periode opgeteld bij de hoofdsom van de achtergestelde lening; Ook bedragen die eventueel worden getrokken onder de Stand-by leningsfaciliteit van € 27 mln. worden bij de hoofdsom van de achtergestelde lening opgeteld. Vanaf het moment dat de exploitatiefase begint zal de totale lening plus rente in 15 jaar worden afbetaald.

Het aandelenpercentage van FHW in WPF is op grond van de Investeringsovereenkomst vastgesteld op het minimum van 15%. De verwachte rendementen op aandelen zijn zodanig dat daarmee gedurende de looptijd de inleg wordt terugverdiend. Op grond van de business case van het windpark kan met dit percentage daarnaast ook ruimschoots worden voldaan aan de eveneens in de Investeringsovereenkomst opgenomen afspraken over het door de provincie te ontvangen gemiddeld gewogen rendement op haar totale financiering (het gemiddelde rendement op aandelen en lening samen).

Het verwachte rendement op de aandelen en het gemiddeld gewogen rendement op de totale financiering van de provincie voldoet daarmee ook aan de destijds door PWC berekende bandbreedte voor marktconformiteit. Daarmee is het zeker dat de rendementen tenminste marktconform zijn en er geen sprake is van staatssteun.

De dividenden zullen overigens niet ieder jaar even hoog zijn i.v.m. fluctuaties in de kosten of de opbrengsten (meer of minder wind).

De rente en aflossing worden terugbetaald op basis van een annuïteitenlening gedurende 15 jaar vanaf voltooiing van het park. Hierdoor ontstaat een steeds gelijkblijvend bedrag dat halfjaarlijks zal worden uitbetaald, wat zorgt voor een constante cashflow aan inkomsten voor de provincie. Kenmerk van een annuïteitenlening is dat er in het begin veel rente wordt uitbetaald en weinig wordt afgelost en op het einde van de looptijd veel wordt afgelost (en er over de steeds lager worden de hoofdsom, steeds minder rente wordt vergoed).

Voor een terugbetalingstermijn van maximaal 15 jaar is gekozen omdat dit ook de periode is dat het park SDE+ inkomsten zal ontvangen. De totale exploitatieperiode is echter gesteld op 25 jaar.

Bestemmingsreserve provincie

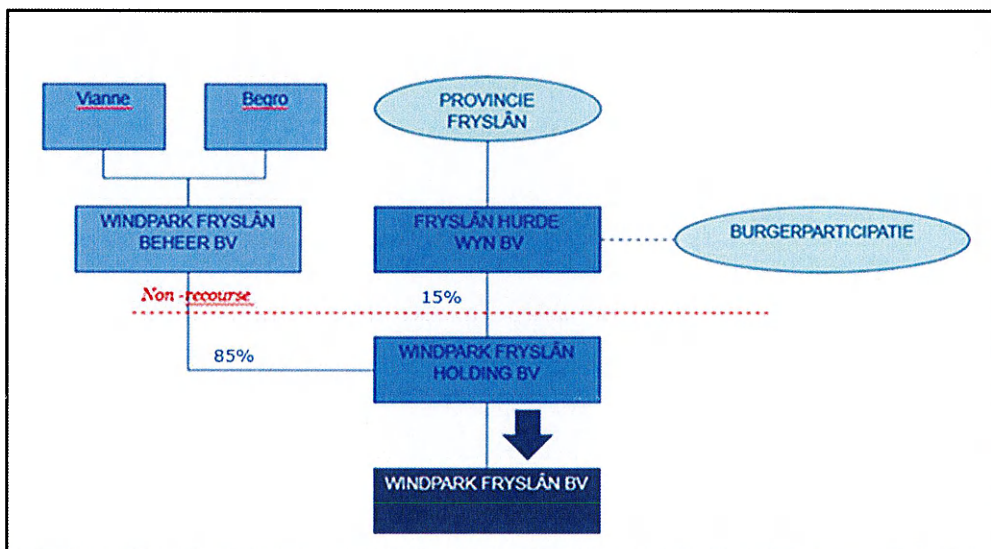
Omdat tijdens de bouw de verschuldigde rente zal worden toegevoegd aan de hoofdsom van de achtergestelde lening, worden de eerste terugbetalingen en inkomsten niet eerder dan in 2022 verwacht. De rente en aflossing en revenuen van de aandelen zullen te zijner tijd, na eventuele aftrek van te maken kosten, door FHW direct worden (terug-)betaald aan de provincie. Door FHW zelf zullen zo weinig mogelijk liquide middelen worden aangehouden. Binnen de provincie zullen de opbrengsten op een speciaal in het leven te roepen bestemmingsreserve worden gestort.

Bij de behandeling van de SOK hebt u aangegeven dat u te zijner tijd een voorstel over de besteding van deze gelden van ons verwacht. Hoewel deze inkomsten dus niet voor 2022 worden verwacht zullen wij streven om u rond het eind van dit jaar een voorstel omtrent de besteding van de gelden voor te leggen. Daarbij zullen wij ook rekening houden met het feit dat in het Bestuursakkoord voor het jaar 2023 reeds een bedrag van € 2,2 mln. is gealloceerd aan een fonds voor het ondersteunen van particulieren en collectieven bij de ontwikkeling van energie-initiatieven. Tevens zal er dan worden ingegaan op de gevolgen die de geplande burgerparticipatie (in de vorm van uitgifte van obligaties) zal hebben op het door de provincie te ontvangen rendement.

Governance

De Aandeelhouders

Fryslân Hurde Wyn BV heeft 15% van de aandelen in Windpark Fryslân Holding. De overige 85% zijn in eigendom van Windpark Fryslân Beheer BV (waarin Meulendijks/Vianne BV en familie De Groot/Begro Holding BV elk 50% van de aandelen hebben). WPF Holding is op haar beurt enig aandeelhouder van Windpark Fryslân BV, dit is de werkmaatschappij die de daadwerkelijke werkzaamheden zal uitvoeren. De lening van de banken wordt ook ingebracht op het niveau van deze werkmaatschappij. De governance structuur is weergegeven in figuur 3.

Figuur 3 Governance WPF

Ventolines BV blijft wel (tegen marktconforme tarieven) als opdrachtnemer het park ontwikkelen/bouwen en beheren. Ventolines is een adviesbureau dat eigendom is van de familie De Groot. De marktconformiteit van de tarieven en voorwaarden van de opdracht van WPF aan Ventolines is door een externe deskundige (Fichtner Advisory) getoetst en bevestigd.

De Burgerparticipatie (in de vorm van uitgifte van obligaties) zal te zijner tijd (uiterlijk 1 jaar na ingebruikname van het windpark) worden geregeld via Fryslân Hurde Wyn en staat ook volledig onder haar (en dus provinciale) verantwoordelijkheid.

Directie en Raad van Commissarissen van WPF Holding

Conform afspraken in de SOK heeft WPF Holding een tweehoofdige directie. De salariëring van de directie gebeurt conform de Wet Normering Topinkomens (WNT).

Volgens de statuten van WPF Holding krijgt de vennootschap een Raad van Commissarissen van 5 leden, waarvan WPF Beheer en Fryslân Hurde Wyn er elk twee mogen voordragen. De 5^e commissaris, tevens voorzitter, wordt volgens de statuten voorgedragen door overige 4 commissarissen.

Door Fryslân Hurde Wyn BV zijn mevrouw Thecla Bodewes en de heer Theo Jellema als commissaris voorgedragen. Mevrouw Bodewes is directeur-grotaandeelhouder van Thecla Bodewes Shipyards en heeft ruime ervaring met projecten. Ze heeft o.a. op verzoek van de provincie Overijssel in de Raad van Commissarissen van Zuiderzeehaven Beheer gezeten in de periode 2006-2014. De heer Jellema heeft als adviseur van de provinciale projectgroep Deelname WPF en lid van de Monitoringsgroep (zie volgende paragraaf) reeds ruime ervaring met het project. Hoewel hij thans ook provinciaal ambtenaar is zal hij op persoonlijke titel het commissariaat vervullen. Op deze wijze wordt voldaan aan in Nederlandse Corporate Governance Code.

Van de zijde van WPF Beheer zijn de heren Rob Hollering en Lester Fontijn als commissaris voorgedragen.

De voorzitter van de RvC zal, conform de statuten van WPF Holding, worden voorgedragen door de overige 4 commissarissen. Op dit moment is de selectieprocedure voor de voorzitter nog gaande. Hiervoor is een onafhankelijk werving- en selectiebureau in gehuurd. Omdat de voorzitter thans voor het eerst geworven wordt zijn, naast de 4 commissarissenleden, ook de aandeelhouders (WPFB en FHW) bij de selectie betrokken. Daarbij wordt nadrukkelijk rekening gehouden met het gewenste profiel van de RvC, zoals dat in de SOK is opgenomen.

Uiteraard geschiedt ook de salariëring van de commissarissen volgens de Wet Normering Topinkomens.

Fryslân Hurde Wyn BV(FHW)

FHW zal voor de provincie de aandelen in WPF Holding houden. De provincie is 100% aandeelhouder van deze vennootschap, die specifiek voor dit doel is opgericht. Statutair directeur van FHW is dhr. Jan Schippers, ambtenaar bij de provincie. De bevoegdheden van de directie van FHW zijn beperkt: ons college moet namens de provincie als 100% aandeelhouder instemmen met alle belangrijke besluiten die door FHW als aandeelhouder van WPFH genomen moeten worden. In het directiereglement van FHW is vastgelegd dat de directie zich bij aandeelhoudersvergaderingen van WPFH desgewenst moet laten

vertegenwoordigen door een gedeputeerde. Op deze wijze is optimale sturing vanuit de provincie zelf gewaarborgd.

Binnen de provincie is een afzonderlijke accountmanager aangesteld die, analoog aan andere deelnemingen van de provincie, het college zal adviseren omtrent de deelneming in FHW. Op deze wijze is ook intern toezicht gewaarborgd. De accountmanager zal zich laten adviseren door een ProjectAdviesGroep (PAG) welke vooreerst bemenst zal worden door de huidige leden van de projectgroep Deelname WPF (met uitzondering van de heren Schippers en Jellema die daar vanwege hun nieuwe rol als directeur resp. lid van de Raad van Commissarissen uiteraard geen deel van uit kunnen maken). Zo blijft intern de in de loop der jaren opgedane kennis omtrent het project beschikbaar.

De Monitoringsgroep

Bij ondertekening van de SOK is de Monitoringsgroep ingesteld. Hierin keken namens de provincie drie mensen 'over de schouder' van WPF mee bij de ontwikkeling van het project om zo de provinciale belangen te kunnen behartigen. De Monitoringsgroep kreeg inzage in het businessmodel en de ontwikkelingsstrategieën van WPF en kon zo nodig escaleren richting GS. Met het benoemen van een formele Raad van Commissarissen als toezichthouder is de Monitoringsgroep niet meer nodig en wordt deze opgeheven. In de SOK is vastgelegd dat de Monitoringsgroep haar kennis, ervaring en documenten zoveel mogelijk overdraagt aan de nieuwe Raad van Commissarissen. Wij zullen daar op toezien.

Informatievoorziening en verantwoording

De verantwoording over deze investering naar Provinciale Staten zal worden vormgegeven conform de Nota Samenwerkingsrelaties en eventuele aanvullingen daarop. Uitgangspunt daarbij is dat de participatie 'FHW' op dezelfde manier wordt behandeld als andere provinciale participaties.

Fryslân Hurde Wyn zal zich als aandeelhouder van WPF Holding regelmatig op de hoogte stellen van de gang van zaken bij het project. En met name gedurende de bouw zullen er regelmatige en adequate voortgangsrapportages met updates over de kosten, het budget en het proces worden gevraagd. Daarbij zal ook moeten worden gerapporteerd over de in het Investeringskader opgenomen inspanningsverplichtingen rondom de specifiek Friese belangen en MVO-zaken.

FHW zal deze tussenrapportages ter kennisname brengen aan haar aandeelhouder, in casu ons college, zodat ook vanuit dat niveau zo nodig kan worden bijgestuurd.

Bouw, exploitatie en opruimen van het park

WPF verwacht na de Financial Close ruim twee jaar nodig te hebben om het gehele park te bouwen. Volgens het bouwschema zullen de eerste turbines vóór medio 2021 op het net worden aangesloten. Daarmee wordt dan voldaan aan de SDE+ eis om binnen 4 jaar na

toekenning operationeel te zijn. Vervolgens worden geleidelijk aan steeds meer turbines aangesloten, en zal naar verwachting het gehele park tegen het eind van 2021 operationeel zijn.

De achtergestelde lening wordt in 15 jaar vanaf het begin van de exploitatie terugbetaald. De totale exploitatieperiode duurt 25 jaar, dus tot eind 2046. De concessie van het Rijk duurt 30 jaar. Na deze 30 jaar dient het gehele park weer ontmanteld te zijn. In de businesscase zijn reserveringen/verplichtingen opgenomen om deze ontmanteling te kunnen bekostigen.

Overige verplichtingen, moties en toezeggingen

Inspanningsverplichtingen en MVO

In het bij de SOK vastgestelde Investeringskader zijn ook een aantal 'zachtere' voorwaarden opgenomen. Zo moet het bedrijf voldoen aan de richtlijnen voor maatschappelijk verantwoord ondernemen van de NEN-ISO 2600 norm. En heeft het een inspanningsverplichting om een positieve bijdrage te geven aan de Friese en lokale werkgelegenheid, in het bijzonder langs de IJsselmeerkust en t.b.v. de toeristisch-recreatieve sector. Deze verplichtingen blijven ook tijdens bouw en exploitatie gelden en daar zal, zoals aangegeven, ook op worden toegezien.

Aan de inspanningsverplichting met betrekking tot de werkgelegenheid is daar reeds invulling aan gegeven door het houden van een speciale bedrijvendag waar lokale bedrijven zich konden presenteren en inschrijven op opdrachten.

Moties en toezeggingen in Provinciale Staten

Met betrekking tot de voorgenomen deelname in Windpark Fryslân zijn er in de loop van de jaren diverse moties ingediend en toezeggingen gedaan. Met deze brief worden een aantal daarvan afgedaan. Op sommige moties wordt hieronder nog specifiek ingegaan.. In onderstaande tabel staan ze allemaal opgenomen.

Circulair bouwen (nr. 1458)

U hebt ons d.m.v. een motie specifiek opdracht gegeven om aandacht te vragen voor het principe van circulair bouwen. Wij hebben WPF hier ook specifiek op bevraagd. Zoals aangegeven dient het park op grond van de eisen van het Rijk over uiterlijk 30 jaar weer verwijderd te zijn. Windpark Fryslân heeft aangegeven dat, indien de molens na de exploitatieperiode van het park niet elders hergebruikt kunnen worden, vrijwel alle onderdelen van de molens (evt. na behandeling) hergebruikt kunnen worden. Zoals bekend worden de rotorbladen, welke zijn gemaakt van composietmaterialen, op dit moment veelal nog verbrand. Mogelijk dat er ten tijde van het einde van de exploitatieperiode andere verwerkingsmogelijkheden zijn. Wij hebben u hierover geïnformeerd in onze brief van 5 juni 2018 (nr. 01527813). De elektriciteitskabels hebben een langere levensduur (40+ jaar) en kunnen te zijner tijd wellicht opnieuw gebruikt worden voor aansluiting van andere vormen van (duurzame) energie.

Groene stroom in samenwerking met partners gebruiken voor de provinciale organisatie (nr.2071)

WPF heeft in principe de gehele stroomproductie voor 15 jaar verkocht aan Eneco, maar in het afnamecontract zijn diverse opties opgenomen met betrekking tot potentiële

stroomafname door lokale partijen. Daarnaast heeft Eneco een inspanningsverplichting op zich genomen om de groene stroom zoveel mogelijk in Fryslân af te zetten. Wij kopen onze energie in via de Coöperatie Openbare Verlichting & Energie Fryslân U.A. Momenteel hebben wij via deze Coöperatie een contract met De Vrije Energie Producent (DVEP) dat loopt tot 1 januari 2024. Wanneer dit contract afloopt zijn wij verplicht de inkoop van energie opnieuw openbaar aan te besteden, om zodoende verzekerd te zijn van een marktconforme inkoopprijs en elke vorm van staatssteun uit te sluiten.

Toepassing van radardetectie op het windpark (nr. 1459)

Op initiatief van de provincie zijn er gesprekken gevoerd met zowel de initiatiefnemers van Nij Hiddum-Houw als WPF over de toepassing van één gezamenlijke radarinstallatie voor beide parken. Technisch is een gezamenlijke radarinstallatie goed mogelijk. Op dit moment is in Nederland toepassing van een radarinstallatie echter nog niet toegestaan en het is nog onduidelijk óf, en zo ja, wanneer dit wel het geval zal zijn. Mogelijk kiest het rijk ook voor een andere oplossing, waardoor een radarinstallatie niet meer nodig is.

In onderstaand tabel worden alle openstaande moties en toezeggingen besproken.

Nr.	Omschrijving motie/toezegging/ besluit	Afhandeling /verwijzing
1448	Der rinne noch twa ûndersiken oangeande de easken dy't de provinsje stelt; soenen dy ûndersiken net goed útpakke, dan nimt it kolleezje gjin beslút sûnder oerlis mei PS.	Bedoeld worden de beide Confirmatory Opinions. De eerste is bij brief van 28 mei jl. aan PS ter inzage gelegd. De tweede wordt als bijlage bij deze brief aangeleverd. Wij beschouwen deze toezegging hiermee als afgedaan.
1449	Beide niisneamde ûndersiken en it beslút fan DS sille meitsjoerd wurde oan PS.	idem
1458	It kolleezje sil it sinjaal om sa gau mooglik sirkulêr te bouwen meijaan oan de inisjatyfnimmers.	Hierop is hierboven ingegaan. Na FC is het primair de RvC die hier als onderdeel van MVO-beleid nader op toe dient te zien. Wij beschouwen deze toezegging hiermee als afgedaan.
1459	Mocht yn in letter stadium bliken dwaan dat de provinsje noch in rol hawwe kin oangeande de yn moasje 9 winske radars op 'e mûnen, dan sil it kolleezje dêr wat mei dwaan.	Een radarinstallatie is in Nederland nog niet toegestaan. Het is onduidelijk of- en zo ja wanneer dit zal worden toegestaan.
1467	Verzoeken het college van Gedeputeerde Staten om in 2018 een voorstel voor te leggen aan Provinciale Staten over de wijze waarop omgegaan zal worden met het rendement uit de paragraaf/het hoofdstuk van de provinciale begroting.	Een voorstel over besteding van de verwachte rendementen kon pas komen na Financial Close, omdat dan pas een betrouwbare inschatting van de revenuen kan worden gemaakt én openbaar gemaakt. U kunt uiterlijk eind van dit jaar een voorstel van ons hieromtrent tegemoet zien.
1725	It kolleezje sil rapportearje wannear't it Wpynpark rinnen giet. By de begrutting yn	De planning is dat het windpark ultimo 2021 volledig operationeel is. Vanaf

	2019 folget in goed gesprek in kin oanjûn wurde op welke punten de Steaten ynformearre wurde wolle.	dat moment zijn inkomsten te verwachten. Op 27 juni jl. is er een informerende bijeenkomst voor de Staten geweest. Verantwoording naar de staten gebeurt conform de Nota Samenwerkingsrelaties, waarbij in het bijzonder ook aandacht zal zijn voor onder andere MVO-aspecten. Wij beschouwen deze toezegging hiermee als afgedaan
1727	De Fryske organisaasjes belûke by de merkferkenning.	De Friese organisaties zijn betrokken geweest bij de marktverkenning voor de mogelijkheden voor burgerparticipatie in WPF. Ze zullen voor zover ze voldoen aan wettelijke eisen opnieuw in beeld kunnen komen bij een daadwerkelijke aanbesteding voor de uitgifte van obligaties. Dit speelt pas uiterlijk in 2022.
1966	Verzoeken het college van Gedeputeerde Staten / spreken haar mening uit Vóór de bijeenkomst van 19 december 2018 Provinciale Staten te voorzien van de meest actuele informatie over de gevolgen van het afsluiten van een investeringsovereenkomst en Financial Close na 31 december 2018.	Wij hebben op 4 december 2018 een brief aan PS gestuurd (nr 01610178) waarin is aangegeven dat- en waarom- de Long Stop Datum (de overeengekomen uiterste datum voor de Financial Close) met een jaar is opgeschoven naar 31 december 2019. Sindsdien is PS regelmatig op de hoogte gehouden via brieven en een informerende bijeenkomst. Aan PS is in september 2019 voorgesteld deze motie als afgehandeld te beschouwen.
2053	Verzoeken het college van Gedeputeerde Staten om de obligaties die beschikbaar komen: - eerst aan te bieden aan de bestaande participanten en/of obligatiehouders. - daarna aan te bieden aan Wynpark Fryslân, indien er onder bestaande participanten geen belangstelling bestaat.	Dit heeft betrekking op de obligaties die zullen worden uitgegeven in opdracht van FHW en is pas aan de orde uiterlijk medio 2022. De door PS vastgestelde Uitgangspunten voor burgerparticipatie zijn opgenomen in de Investeringsovereenkomst met WPF.
2054	Er zal voldoende aandacht zijn om de mensen t.z.t. goed mee te nemen. In een later stadium wordt gekeken naar een communicatiemiddel, welke het beste aansluit om de mensen goed te informeren.	Dit heeft betrekking op de obligaties die zullen worden uitgegeven in opdracht van FHW en is pas aan de orde uiterlijk medio 2022.
2055	Wanneer de cijfers, bijvoorbeeld van de prijs van een aandeel, bekend zijn zal met de inwoners van het IJsselmeergebied het gesprek worden aangegaan.	Dit heeft betrekking op de obligaties die zullen worden uitgegeven in opdracht van FHW en is pas aan de orde uiterlijk medio 2022.

2056	Het college zal vaker informatie over de stand van zaken van Windpark Fryslân verstrekken. Het college stuurt een brief over de komende maanden waarin finale stappen worden gezet en hoe wij u kunnen informeren.	In de brief van GS van 28 mei jl. m.b.t. de toezending samenvatting Confirmatory Opinion 1 is ook uiteengezet hoe het vervolg tot aan Financial Close er naar verwachting uit zal zien. Op 27 juni jl. is er een informerende bijeenkomst voor de Staten geweest. Thans informeren wij u over de Financial Close. Voor eind van dit jaar zullen wij u in een voorstel mbt de besteding van de opbrengsten daar nader over informeren.
2057	De mogelijkheid blijft om dorpscoöperaties ook te laten meedoen in het kopen van obligaties.	Dit heeft betrekking op de obligaties die zullen worden uitgegeven in opdracht van FHW en is pas aan de orde uiterlijk medio 2022.
2058	Het komende jaar wordt door het college gebruikt om een goede partij te vinden die een obligatie mogelijk gaat maken en die over de vergunningen beschikt. Op het moment dat deze partij gevonden is, worden de Staten hierover geïnformeerd. De partij zal t.z.t. uitgenodigd worden om een gesprek met de Staten te voeren over hoe de partij werkt en wat zij adviseren.	Dit heeft betrekking op de obligaties die zullen worden uitgegeven in opdracht van FHW en is pas aan de orde uiterlijk medio 2022.
2059	Het college gaat onderzoeken of het aanbieden van een generatieobligatie mogelijk is. Over de uitkomst worden de Staten geïnformeerd.	Dit heeft betrekking op de obligaties die zullen worden uitgegeven in opdracht van FHW en is pas aan de orde uiterlijk medio 2022.
2060	Het college gaat onderzoeken of de kosten van burgerparticipatie naar beneden gebracht kunnen worden en deze kosten voor rekening van de provincie kunt laten brengen.	Dit heeft betrekking op de obligaties die zullen worden uitgegeven in opdracht van FHW en is pas aan de orde uiterlijk medio 2022.
2061	Als bij de uitgifte van obligaties blijkt dat er meer animo is en dus een aanpassing van het richtbedrag nodig is, dan komt het college hierover terug bij de Staten. Het college zal ruim omgaan met het richtbedrag van 10 miljoen.	Dit heeft betrekking op de obligaties die zullen worden uitgegeven in opdracht van FHW en is pas aan de orde uiterlijk medio 2022.
2071	Het college zegt toe bij het uitwerken van de voorkeursvariant in het implementatieplan te onderzoeken of en hoe elektriciteit van Windpark Fryslân gebruikt kan worden voor de provinciale organisatie en dit te doen in samenwerking met onze	WPF heeft een afnamecontract voor de gehele productie met Eneco afgesloten. Daarin zijn diverse opties opgenomen met betrekking tot potentiële stroomafname door lokale partijen. Daarnaast heeft Eneco een inspanningsverplichting op zich genomen om

	partners in de Coöperatie Openbare Verlichting & Energie Fryslân U.A.	de groene stroom zoveel mogelijk in Fryslân af te zetten. Wij hebben thans via de Coöperatie een afnamecontract met DVEP tot 1 januari 2024. Daarna zullen wij opnieuw via een openbare aanbesteding stroom moeten inkopen. Wij beschouwen deze toezegging hier mee als afgedaan.
--	---	--

Tot slot

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

drs. A.A.M. Brok, voorzitter

R.E. Bouius - Riemersma, MBA MCM, secretaris

CONFIRMATORY OPINION 2

Provincie Fryslân
t.a.v. Gedeputeerde Staten
p/a de heer S. Hoitinga
Postbus 20120
8900 HM Leeuwarden

Datum: 17 September 2019

Confirmatory opinions

Op 19 februari 2019 heeft de Provincie Fryslân (Provincie) IN.credible BV en Norton Rose Fulbright LLP (samen de **opdrachtnemer**) gevraagd een tweetal opinies af te geven in het kader van de ontwikkeling van Windpark Fryslân.

Voor de eerste opinie, Confirmatory Opinion 1 (hierna **CO1**), door ons afgegeven op 17 mei 2019, stond de toets centraal of de (concept-) transactiedocumentatie zoals die door de Provincie aan ons is voorgelegd, in lijn was met de samenwerkingsovereenkomst van 18 mei 2017 (**SOK**) tussen de Provincie, Windpark Fryslân B.V. (**WPF**), Vianne B.V. (**Vianne**) en Begro Holding B.V. (**Begro**). De SOK vormde het toetsingskader voor de CO1, die diende ter verificatie of de op dat moment beschikbare concept transactiedocumentatie voldeed aan de randvoorwaarden, zoals deze zijn beschreven in: (i) de SOK, (ii) het investeringskader (bijlage 1 van de SOK en (iii) het besluitvormingskader dat op 19 april 2017 door de Provinciale Staten aan Gedeputeerde Staten is meegegeven, welke nader zijn gespecificeerd in bijlage 14 bij de Investeringsovereenkomst (Investeringskader), (tezamen de **Randvoorwaarden**). Gedefinieerde termen hebben de betekenis die daaraan in de SOK worden gegeven, tenzij anders vermeld in deze tweede Confirmatory Opinion 2 (hierna **CO2**).

In CO1 benoemden wij de volgende drie aandachtspunten:

- (1) De externe voorfinanciering van WPF voorafgaand aan financial close,
- (2) De status van de Back-up Facility in relatie tot gevraagde bankfinanciering en meer in het bijzonder in relatie tot de gevraagde Standby Faciliteit van de banken en
- (3) De mogelijkheid tot achterstelling van de achtergestelde lening bij dividendbetalingen.

Voor aandachtspunten (1) en (2) gold dat deze nog wel verwerkt dienden te worden omdat anders niet aan de SOK zou worden voldaan. Met betrekking tot aandachtspunt (1) hebben wij geconstateerd dat in de Notary Letter alle noodzakelijke stappen zijn opgenomen om de externe voorfinanciering te kunnen beëindigen voorafgaand aan financial close. Met betrekking tot aandachtspunt (2) hebben wij geconstateerd dat de relevante artikelen in de financieringsdocumentatie (Senior Facilities Agreement (**SFA**) en Equity Support and Subordination Agreement

(ESSA) zodanig zijn geformuleerd dat daarmee onze zorgen zijn weggenomen. Ten aanzien van aandachtspunt (3) hebben wij in het kader van CO1 reeds geconcludeerd dat deze niet ingaat tegen de SOK en het Investeringskader.

Derhalve bevestigen wij hierbij zonder kwalificaties dat:

1. er ten opzichte van CO1 geen materiële wijzigingen zijn van het finale concept van de statuten van WPF en Windpark Fryslân Holding BV en het finale concept van de Aandeelhoudersovereenkomst;
2. er geen niet-marktconforme wijzigingen zijn in de voor CO2 beschikbare versies van:
 - (a) de finale concepten van de projectdocumentatie, zoals die zal worden voorgelegd aan de kredietcommissies van de financiers; en
 - (b) de finale concepten van de in de financieringsdocumentatie uitgewerkte term sheets, waarbij voor beide geldt dat wijzigingen in ieder geval niet hebben geleid tot afwijking van het Investeringskader;
3. de realisatie en exploitatie van het Windpark plaatsvindt binnen de kaders van het Investeringskader;
4. de aandelen in WPF en WPFH bij Financial Close niet anders bezwaard zijn, dan met zekerheidsrechten overeenkomstig het bepaalde in de financieringsdocumentatie;
5. de overige documenten in de Ansarada-dataroom CO2 van WPF (**dataroom**), waaronder de SFA en de ESSA niet strijdig zijn met de SOK en het Investeringskader; en
6. aan de goedkeuring door de kredietcommissies van de financiers (zoals deze zijn opgenomen in de finale concepten van de financieringsdocumentatie) geen voorwaarden zijn verbonden, die leiden tot materiële aanpassingen van het gestelde onder (1) tot en met (4).

Aannames

Deze CO2 wordt afgegeven onder de volgende aannames:

1. De versie van iedere overeenkomst, document en elke verklaring of memorandum zoals die is aangeleverd door de Provincie of via de dataroom, is authentiek, juist en volledig (de **Documentatie**).
2. De partijen die de Documentatie hebben ondertekend, zijn geldig opgericht en bestaan op het moment van deze ondertekening.
3. De partijen die de Documentatie hebben ondertekend, hebben deze geldig ondertekend en waren vertegenwoordigingsbevoegd om de relevante vennootschap of publiekrechtelijke rechtspersoon te binden.
4. Alle benodigde licenties, vergunningen, autorisaties, toestemmingen of vrijstellingen van enige partij bij de Documentatie welke benodigd waren om de Documentatie aan te gaan of WPF te kunnen realiseren, zijn door de relevante partijen verkregen en zijn volledig van kracht.
5. Elk van de stappen als omschreven in de Notary Letter zal hebben plaatsgevonden.
6. Er zijn geen andere relevante feiten die door enige partij bij de Documentatie beschikbaar hadden moeten worden gesteld en die relevant zijn voor de afgifte van deze CO2.

Reikwijdte van de opinie

In deze CO2 wordt niet ingegaan op de onderwerpen belastingen, mededingingsrecht en staatssteun of elk daarmee aanverwant onderwerpen.

Conclusie

Met in achtneming van de hierboven genoemde aannames concluderen wij derhalve dat de door ons getoetste en in de dataroom WPF opgenomen documenten tot en met de datum van afgifte van deze CO2, voldoen aan de voorwaarden zoals deze in de SOK en het Investeringskader zijn vastgelegd.

Bijlage: Investeringskader

Onderwerp	Doel	Voorwaarden	Oordeel
Project en Opgesteld vermogen	Het bereiken van de provinciale doelstelling van 16% duurzame energieopwekking in 2020 en aan IPO-afspraken met het Rijk. WPF is een belangrijk onderdeel om dit doel te bereiken.	Het windpark zal een totaal opgesteld vermogen hebben van ongeveer 316MW WPF zal het Windpark (doen) ontwikkelen, realiseren, exploiteren en verwijderen conform de afspraken neergelegd in de SOK.	Geen kwalificatie
MVO	Het voldoen aan de normen van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO).	WPF handelt bij de uitvoering van de ontwikkeling, de realisatie, de exploitatie en de verwijdering van het Windpark conform de MVO beginselen zoals neergelegd in de NEN-ISO 26000 normen die een integraal onderdeel uitmaken van het investeringskader. WPF zal haar MVO beleid te allen tijde transparant maken, onder andere door publicatie van een zogenaamde 'zelfverklaring' op de daartoe bestemde publicatiesite. https://www.nen.nl/Normontwikkeling/Publicatieplatform-ISO-26000.htm	Geen kwalificatie
Topinkomens	Het op een transparante en redelijke wijze bezoldigen van bestuurders en commissarissen.	De salarissen van Directie en Commissarissen van WPF en WPFH voldoen aan en blijven binnen de kaders zoals bepaald in de Wet normering topinkomens.	Geen kwalificatie
Burgerparticipatie	Het betrekken van geïnteresseerde personen en gemeenschappen bij het Windpark, zoals is beoogd in het provinciaal Coalitieakkoord 2015-2019 'Mei elkenien foar elkenien' en het daarbij behorende Uitvoeringsagenda.	Burgerparticipatie vanaf het moment dat het Windpark in de Operationele Fase gaat. Partijen bevorderen en verlenen actieve medewerking aan de voorbereiding, de inrichting en de uitvoering van de Burgerparticipatie zoals deze is beschreven in de bijlage Burgerparticipatie bij de SOK WPF aanvaardt en geeft uitvoering aan gedragscode van NWEA, door het aangaan van de overeenkomst met de gemeente Sudwest-Fryslan van 23 augustus 2016 en de mogelijkheid voor de Provincie Fryslân om de Burgerparticipatie mogelijk te maken.	Geen kwalificatie

<p>Investering</p>	<p>Het revolverend investeren in duurzaamheidsprojecten tot een bedrag van EUR 127 miljoen.</p>	<p>De investering door Fryslân gaat uit van project financiering met het non-recourse beginsel en bedraagt in totaal maximaal EUR 127 miljoen, met dien verstande dat Fryslân:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Aandelen Investering: een bedrag van maximaal EUR 20.000.000 (<i>twintig miljoen euro</i>) investeert ter verkrijging van een aandelenbelang in het Project; (ii) Achtergestelde Lening: een bedrag van maximaal het verschil tussen EUR 100.000.000 (<i>honderd miljoen euro</i>) en het bedrag hierboven onder (i) bedoeld, investeert in de vorm van een achtergestelde aandeelhouderslening; (iii) Back up facility: voor de periode tot en met de Bouwfase een bedrag van EUR 27.000.000 (<i>zevenentwintig miljoen euro</i>) aanhoudt als reservefaciliteit gedurende de Bouwfase ten behoeve van overschrijding van het bouwbudget, tenzij partijen anders besluiten ingevolge artikel 14.2 van de SOK. 	<p>Geen kwalificatie</p>
<p>Marktconform rendement</p>	<p>Het behalen van een marktconform rendement op de investeringen, binnen de geldende staatssteunkaders.</p> <p>Het rendement op de investering wil de Provincie aanwenden t.b.v. haar doelstellingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Burgerparticipatie - Revolverende duurzaamheidsprojecten; - Stimuleren duurzame lokale gemeenschappen (duurzame dorpen); - Compenseren gevolgen IJsselmeerkust (economische (toeristische) duurzaamheid) 	<p>Voor de voorgenomen participatie op het moment van Financial Close geldt de verwachting dat er een marktconform gemiddeld gewogen rendement wordt gerealiseerd op het gehele geïnvesteerde vermogen dat is opgebouwd uit (i) de Aandelen Investering, (ii) de Achtergestelde Lening voor de duur van de bouwfase en (iii) de Achtergestelde Lening voor de duur van de operationele fase. E.e.a. zoals beschreven op pagina's 11 en 12 van bijlage 5. Voor de Back up Facility zullen marktconforme voorwaarden gelden, zoals eveneens beschreven in Bijlage 5.</p>	<p>Geen kwalificatie</p>

	Het een en ander zoals vastgelegd in het vertrouwelijke besluit van de Provinciale Staten d.d. 19 april 2017		
Projectstructuur	Het vormgeven van het Project in een transparante structuur, die voldoet aan de eisen van projectfinanciering, en aan de publieke belangen van Fryslân.	Het Project zal uiterlijk voorafgaand aan Financial Close zijn geherstructureerd overeenkomstig het bepaalde in artikel 6 van de SOK. Uiterlijk voorafgaand aan Financial Close zullen Begro BV, Vianne BV en WPF BV een herstructurering ondergaan zoals staat beschreven in artikel 6 van de SOK	Geen kwalificatie.
Tijdslijn	Een spoedige ingebruikname van het Windpark om te voldoen aan de IPO afspraken met het Rijk.	WPF heeft een SDE+ aanvraag ingediend in 2017. WPF heeft een toekennende SDE Beschikking ontvangen voor het hele Windpark. Het Ontwikkelingsplan voorziet in de aanvang van de exploitatie (<i>first power</i>) van het Windpark in 2020/2021 Longstopdate Financial Close (FC) is 31-12-2019 (was 31-12-2018)	Geen kwalificatie
Volwaardig aandeelhouderschap	Het behouden van volwaardige rechten als (minderheids) aandeelhouder en mede-investeerder, m.b.t. toezicht op en bescherming van alle fasen van het Project.	WPFH krijgt een Raad van Commissarissen waarin Fryslân twee commissarissen B mag benoemen op grond van de profielschets zoals neergelegd in bijlage Profielschets RvC. De Commissarissen B hebben bijzondere rechten ter waarborging van het Project. WPFH krijgt een aandelenkapitaal verdeeld in aandelen A en aandelen B. Fryslân krijgt aandelen B. De aandelen B geven Fryslân specifieke zeggenschapsrechten ter bescherming en ter bevordering van haar minderheidsbelang en van haar publieke belangen. Deze uitgangspunten vinden hun beslag in de statuten van WPFH en de aandeelhoudersovereenkomst die partijen ten tijde van Financial Close zullen aangaan.	Geen kwalificatie.
Opruimen	Het zoveel mogelijk in de oorspronkelijke staat terugbrengen	Het Ontwikkelingsplan voorziet in de afbraak en het opruimen van het Windpark na ommekomst van de Exploitatiefase door WPF overeenkomstig het daaromtrent bepaalde in de relevante vergunningen,	Geen kwalificatie

	<p>van de percelen na afloop van het Project.</p>	<p>zoals mogelijk aangevuld in nadere afspraken met WPF. Onder het opruimen van het Windpark wordt in ieder geval verstaan heterwijderen van de funderingen overeenkomstig de vergunningen.</p> <p>In het Financieel Model dat ten grondslag ligt aan het Project zijn en blijven de kosten van het opruimen van het Windpark opgenomen alsmede de wijze waarop WPF garandeert dat voldoende middelen beschikbaar zullen zijn om tijdig en volledig aan de opruimverplichtingen te voldoen</p>	
<p>Werkgelegenheid / duurzaamheid (inspanningsverplichting)</p>	<p>Het Windpark zal zich inspannen om een positieve bijdrage te geven aan de Friese en lokale werkgelegenheid, in het bijzonder langs IJsselmeerkust en t.b.v. de toeristisch-recreatieve sector.</p>	<p>Binnen het wettelijk kader en met het uitgangspunt dat WPF als ontwikkelaar uiteindelijk zal moeten kunnen kiezen voor oplossingen die voor het Project commercieel of uit een oogpunt van financierbaarheid de voorkeur hebben:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Zal WPF er naar streven werkgelegenheid te stimuleren in de provincie Fryslân, die zo mogelijk bijv. Marshalling Harbor, Service Harbor activiteiten daar onder te brengen. (ii) Zullen WPF en de Provincie Fryslân in overleg treden om te kijken op welke wijze WPF en/of de door WPF geproduceerde groene stroom kan bijdragen aan het aantrekken van nieuwe bedrijven in de provincie die behoefte hebben aan duurzame energie. (iii) Zal WPF waar mogelijk meewerken aan de toeristisch-recreatieve sector te ontwikkelen (nieuwe) toeristische producten of arrangementen waar het windpark een rol in kan spelen. (iv) Zal WPF waar mogelijk actief lid worden van plaatselijke ondernemersorganisaties in Makkum. (v) Zal WPF zo mogelijk meewerken aan het geven van voor de bezoekers relevante informatie over (de werking van) het windpark onder meer in het op te richten Bezoekerscentrum op de Afsluitdijk. (vi) Zal WPF met de provincie in overleg treden over de mogelijkheden om mee te werken aan het faciliteren van door derden te realiseren duurzaamheidsprojecten op of nabij de Afsluitdijk. 	<p>Geen kwalificatie</p>